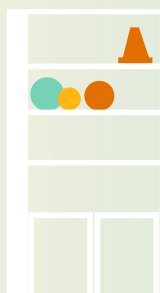




Vanaf schooljaar 2023/2024 Norm twee (les)uren bewegingsonderwijs



Vanaf 1 augustus 2023 zijn scholen in het primair onderwijs verplicht ten minste twee (les)uren bewegingsonderwijs per week te geven. Deze brochure geeft een antwoord op de veelgestelde vragen over deze urennorm.

In deze brochure:



Wat houdt de urennorm in?



Geldt de urennorm ook voor het speciaal basisonderwijs?



Is het verplicht om twee aparte lessen bewegingsonderwijs te geven?



Krijgen scholen bekostiging voor de urennorm bewegingsonderwijs?



Valt buitenspelen onder bewegingsonderwijs?



Wat gebeurt er als mijn school de urennorm niet haalt?



Valt schoolzwemmen onder bewegingsonderwijs?



Wie mag bewegingsonderwijs in het primair onderwijs geven?



Mogen buurtsportcoaches bewegingsonderwijs geven?



Welke accommodaties zijn geschikt voor het geven van bewegingsonderwijs?



Waar kan ik terecht met vragen?



Wat houdt de urennorm in?

Scholen in het primair onderwijs moeten vanaf schooljaar 2023/2024 ten minste twee (les)uren per week bewegingsonderwijs geven. In de praktijk komt dat neer op ten minste 2 x 45 minuten per leerling per week. Het is belangrijk dat kinderen voldoende en goed bewegingsonderwijs krijgen. Daarmee wordt de basis gelegd om op latere leeftijd gezond, vaardig en sportief door het leven te gaan. De nieuwe norm van twee (les)uren bewegingsonderwijs per week draagt hieraan bij.



Geldt de urennorm ook voor het speciaal basisonderwijs?

De urennorm bewegingsonderwijs geldt voor het hele primair onderwijs en ook het speciaal basisonderwijs. De praktische invulling van de urennorm kan verschillen per onderwijssoort.



Is het verplicht om twee aparte (les)uren bewegingsonderwijs te geven?

De (les)uren bewegingsonderwijs mogen ook gegeven worden in een zogenaamd 'blokuur' maar alleen indien het spreiden van de (les)uren over de week niet mogelijk is. De Koninklijke Vereniging voor Lichamelijke Opvoeding adviseert om twee aparte (les)uren bewegingsonderwijs per week in te plannen. Het is niet verplicht om twee aparte (les)uren bewegingsonderwijs te geven.



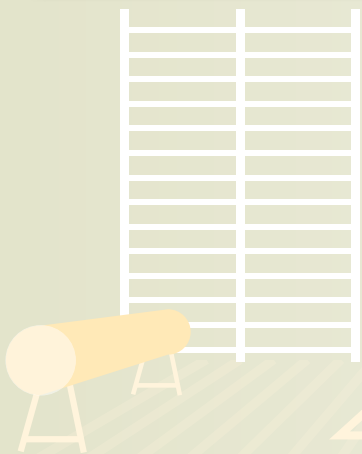
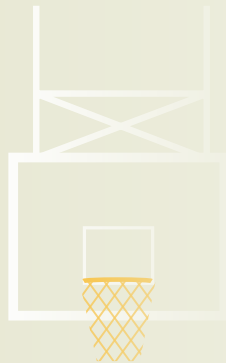
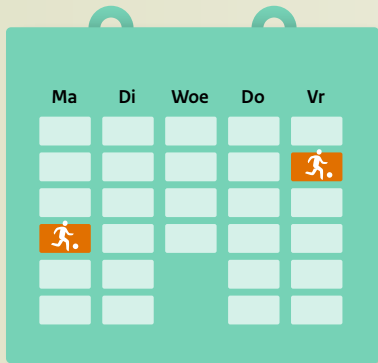
Krijgen schoolbesturen bekostiging voor de urennorm bewegingsonderwijs?

Schoolbesturen ontvangen geen extra bekostiging voor het halen van de urennorm bewegingsonderwijs, naast de reguliere lumpsumbekostiging.



Valt buitenspelen onder bewegingsonderwijs?

Het uitgangspunt bij bewegingsonderwijs is dat gewerkt wordt aan de kerndoelen die voor het primair onderwijs beschreven staan. Bewegingsonderwijs is namelijk niet alleen bedoeld om kinderen méér te laten bewegen maar vooral goed te leren bewegen en kennis te laten maken met bewegen en sport. Buitenspelen in de pauzes is daarmee geen vervanging van bewegingsonderwijs en enkel een aanvulling daarop.





Wat gebeurt er als mijn school de urennorm niet haalt?

De urennorm bewegingsonderwijs is verplicht voor alle scholen in het primair onderwijs en het speciaal basisonderwijs. Indien de Inspectie van het Onderwijs merkt dat er sprake is van een structureel niet willen en/of kunnen halen van de urennorm, kan zij een herstelopdracht verstrekken aan de school.



Valt schoolzwemmen onder bewegingsonderwijs?

Schoolzwemmen is geen onderdeel van het curriculum voor bewegingsonderwijs. Kennismaken met drijven en verplaatsen¹ in het water behoort wel tot de mogelijkheden (in de vorm van een natte gymles met als inhoud de bewegingsleerlijnen). Er moet voldoende aandacht en tijd besteed kunnen worden aan de twaalf leerlijnen bewegingsonderwijs die vallen onder de kerndoelen. Bij een natte gymles moet bovendien stilgestaan worden bij de extra risico's die bewegen in het water met zich meebrengt (denk onder meer aan voldoende toezicht, duidelijke instructies, nalopen van zwemdiploma's en afspraken met het zwembad en de daar werkende instructeurs en toezichthouders).

Schoolzwemmen kan naast de twee lessen bewegingsonderwijs worden aangeboden, net als reddend zwemmen, wedstrijdzwemmen en overlevingstechnieken.²

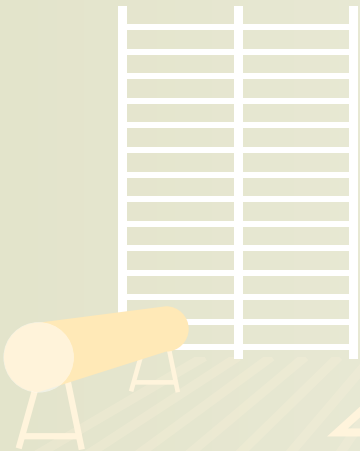
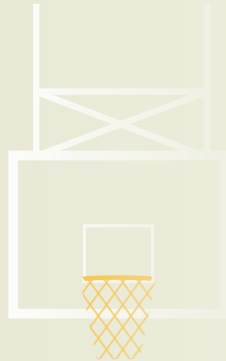
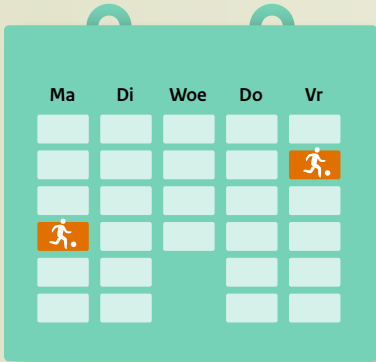
Wie mag bewegingsonderwijs in het primair onderwijs geven?

De wet bepaalt dat de lessen bewegingsonderwijs gegeven mogen worden door leerkrachten die daartoe bevoegd zijn. Je bent bevoegd als je in het bezit bent van een getuigschrift Lichamelijke Opvoeding (HBO-ALO), waaruit blijkt dat er voldaan is aan de bekwaamheidseisen. Leerkrachten die één van onderstaande bevoegdheden hebben mogen ook bewegingsonderwijs geven.

- PABO Getuigschrift van voor 1 september 2005
- PABO Getuigschrift met post-initiële leergang bewegingsonderwijs
- Aantekening J
- Akte J en akte S
- PABO (alleen voor groep 1 en 2/kleutergroepen)

¹ Onder drijvend verplaatsen worden o.a. de volgende activiteiten bedoeld; Suppen, waterpolo, snorkelen, roeien, zeilen, surfen.

² [Wat we doen | KVLO](#)





Mogen buurtsportcoaches bewegingsonderwijs geven?

In de nieuwe afspraken van de Brede Regeling Combinatiefuncties staat dat buurtsportcoaches of combinatiefunctionarissen onderwijs, gefinancierd vanuit deze regeling, per 1 januari 2027 geen bewegingsonderwijs meer mogen geven.³ Zo wordt gestimuleerd dat die combinatiefunctionarissen alleen extra aanbod, buiten onderwijstijd, verzorgen. Schoolbesturen kunnen vakleerkrachten bewegingsonderwijs betalen uit de lumpsumbekostiging die zij ontvangen. Tot en met 31 december 2026 hebben scholen tijd om de inzet van combinatiefunctionarissen in onderwijstijd af te bouwen.



Welke accommodaties zijn geschikt voor het geven van bewegingsonderwijs?

Voldoende en kwalitatief goede accommodaties zijn een belangrijke voorwaarde om als school de urennorm bewegingsonderwijs en de kerndoelen voor bewegingsonderwijs te halen. Idealiter heeft elke school een gymzaal in het eigen gebouw of dicht in de buurt. De praktijk laat echter zien dat het niet altijd makkelijk is om voldoende en geschikte accommodaties te vinden voor het geven van bewegingsonderwijs. Het uitwijken naar sportvelden, buitenlocaties of andere (gemeentelijke) sportaccommodaties kan voor bepaalde leerlijnen een oplossing bieden als een gymzaal niet altijd beschikbaar is.

De gemeente is verantwoordelijk voor onderwijshuisvesting en heeft op grond van de WPO artikel 126 de verantwoordelijkheid om gymaccommodaties te verzorgen voor scholen. We raden scholen aan tijdig het gesprek aan te gaan als er een gebrek is aan voldoende geschikte accommodaties.



Waar kan ik terecht met vragen?

De KVLO geeft op de website Impuls Bewegingsonderwijs⁴ tips over het geven van goed en voldoende bewegingsonderwijs. Zij geven onder meer advies over wat procesbegeleiders, scholen en gemeenten kunnen doen bij een grote afstand tot een gymaccommodatie en heeft een ondersteuningsteam ingesteld dat scholen met raad en daad bijstaat.

Bij vragen kun je terecht bij het ondersteuningsteam van de KVLO via ots@kvlo.nl.

Deze brochure is opgesteld in samenwerking met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, ALO NL, KVLO, VSG en de PO-raad.



³ Bestuurlijke afspraken Brede Regeling Combinatiefuncties 2023-2026

⁴ impulsbewegingsonderwijs.nl